
IN MEMORIAM

Prof. dr Ante Fiamengo

Početak prosinca 1979. godine zauvijek nas je napustio istaknuti jugoslavenski sociolog, profesor i jedan od osnivača Fakulteta političkih nauka u Zagrebu, jedan od prvih urednika »Političke misli«, dr Ante Fiamengo.

Rodio se u Komiži na otoku Visu. Završio učiteljsku školu 1935. te je nakon kraćeg službovanja kao učitelj pred početak rata završio studije na filozofskom fakultetu u Beogradu. Prožet naprednim političkim i socijalnim idejama sudjeluje u radničkom pokretu te 1940. stupa u redove Komunističke partije Jugoslavije. Slijedi zatim hapšenje, ustaški logori i njemački logor u Grazu, odakle je pri kraju rata pobjegao i pridružio se slovenskim partizanima. Poslije rata sav se posvetio znanstvenom i pedagoškom radu, najprije u Zagrebu a zatim u Sarajevu. Doktorirao 1955. u Zagrebu s disertacijom »Kozmopolitizam i proleterski internacionalizam«. Osnutkom Fakulteta političkih nauka, kojem je dao veliki doprinos, izabran je za redovnog profesora, na kojoj je dužnosti ostao sve dok ga nije shrvala teška bolest.

Jedan od pionira jugoslavenske sociologije, koji su pedesetih godina udarili znanstvene i institucionalne temelje te u nas nove discipline. Ante Fiamengo je u petnaestak godina intenzivnog znanstvenog rada objavio veći broj radova s tri glavna područja: opće teorije i povijesti sociološke misli, sociologije religije i političke sociologije, među njima i svoj poznati udžbenik marksističke sociologije »Osnove opće sociologije« (Sarajevo 1961). Pored izučavanja Marxove društvene misli Ante Fiamengo je posebno izučavao teorijsko naslijeđe dvaju osnivača moderne sociologije Saint-Simona i Augusta Comtea. Među prvim jugoslavenskim sociolozima dao je nezaobilazne doprinose izučavanju religijskog fenomena, za čijim korijenima traga u čovjekovu otuđenju u suvremenom društvu. Baveći se intenzivno političkom sociologijom Ante Fiamengo stavlja u žarište svojih rasprava radničko samoupravljanje i samoupravni socijalizam u kojem, kao sociolog i angažirani društveni radnik, vidi uvjet i mogućnost za oslobođenje čovjeka i društva od klasnih i birokratskih okova suvremenih društava.

Premda je na Fakultetu političkih nauka djelovao relativno kraće vrijeme (šest godina), on je u konstituiranje tog fakulteta kao znanstveno-nastavne ustanove uložio sve svoje fizičke i umne sposobnosti. Zračeci beskrajnom energijom i zadivljujućom humanošću profesor Fiamengo je zacrtao duboku i neizbrisivu brazdu u razvoju Fakulteta. Na njegovu udžbeniku odgajale su se, i danas se odgajaju, generacije studenata.

Posebno valja naglasiti izvanredne ljudske osobine koje su krasile Antu Fiamenga kao čovjeka: humanost, istinoljubivost, tolerancija, skromnost i beskrajna radinost. U osobi Ante Fiamenga čovjek se nije razlikovao od sociologa, komunist od profesora. Bio je cjelovita ličnost, u kojoj su se u skladnu cjelinu spajali znanstvenik, humanist, borac za nove društvene odnose i, nada sve, plemenit čovjek i drug. Takav će nam lik Ante Fiamenga ostati u trajnoj uspomeni.